

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. gegužės 11 d. Nr. 21RE2-190 (AG2-126/17-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., atsakovės Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei A. L.,

2026 m. gegužės 7 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo ir rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Užimtumo tarnyba), kuriuo prašoma:

1. panaikinti Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2026 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. SS(KAD)-4703 „Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ (toliau – ir Sprendimas) dalį, kuria pareiškėjui nuo 2026 m. vasario 25 d. panaikintas bedarbio statusas;

2. panaikinti Užimtumo tarnybos Klaipėdos teritorinio skyriaus 2026 m. kovo 9 d. raštą Nr. SD-3-4505 „Dėl jūsų skundo, dėl Užimtumo tarnybos priimto sprendimo ir jūsų nelegalaus darbo fakto patikslinimo“ (toliau – ir Raštas), kuriuo atmestas pareiškėjo skundas dėl bedarbio statuso panaikinimo;

3. įpareigoti Užimtumo tarnybą atnaujinti pareiškėjo bedarbio statusą nuo 2026 m. vasario 25 d. ir taikyti restituciją – perskaičiuoti bei išmokėti visas su bedarbio statusu susijusias išmokas, kurios nebuvo išmokėtos nuo statuso panaikinimo dienos, laikant, kad bedarbio statusas nebuvo pertrauktas.

Paaikšina, kad pareiškėjui 2025 m. birželio 10 d. buvo suteiktas bedarbio statusas. Pareiškėjas 2025 m. liepos 19 d. dirbo renginyje „Aludarių dienos 2025“, kurį organizavo uždaroji akcinė bendrovė (toliau – ir UAB) „*(duomenys neskelbtini)*“. Darbo sutartis buvo sudaryta vienos dienos laikotarpiui, t. y. 2025 m. liepos 19 d. 2025 m. liepos 19 d. įvykus Valstybinės darbo inspekcijos (toliau – ir VDI) pareigūnų patikrinimui, buvo nustatyta, kad UAB „*(duomenys neskelbtini)*“ neįvykdė savo pareigos laiku pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir VSDFV) apie įdarbinimą ir dėl to darbdaviui UAB „*(duomenys neskelbtini)*“ bei įmonės

vadovui asmeniškai buvo pritaikyta administracinė atsakomybė (piniginė nuobauda). Pažymi, kad pareiškėjo įdarbinimas vienos dienos renginyje visais atvejais buvo deklaruotas VSDFV, taip pat buvo sumokėti mokesčiai.

Pareiškėjas 2025 m. liepos 21 d. pateikė Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-jam skyriui pranešimą, kuriame pranešė, kad pagal terminuotą darbo sutartį buvo įsidarbinęs vienai dienai – 2025 m. liepos 19 d. Užimtumo tarnybos specialistė patvirtino gavusi dokumentus, o telefonu pakomentavo, kad tai neturi įtakos jo bedarbio statusui ir su tuo susijusioms teisėms. Paaiškina, kad darbo sutartis tarp pareiškėjo ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo sudaryta raštu ir iš anksto – iki darbo dienos pradžios. Prievolė pranešti VSDFV apie darbuotojo įdarbinimo pradžią tenka išimtinai darbdaviui. Darbuotojas neturi teisinės pareigos bei priemonių pats deklaruoti savo įdarbinimo pradžios. Pareiškėjas negalėjo kontroliuoti, ar darbdavys laiku vykdys savo administracines prievoles, kaip ir kada pateiks pranešimą VSDFV. Tai, kad darbdavys šią pareigą įvykdė vėluodamas ir už tai buvo nubaustas, yra darbdavio teisinis pažeidimas, kurio pasekmės negali būti perkeltos darbuotojui. Pareiškėjas daro prielaidą, kad aptartas įdarbinimas galėtų būti vertinamas kaip Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkte nurodytas atvejis, nors pats su tuo nesutinka. Teigia, kad minėto įstatymo norma *expressis verbis* (lot. aiškiais žodžiais; tiesiogiai) numato išimtį: bedarbio statusas nepanaikinamas, jeigu pats bedarbis pranešė bent vienai iš įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų apie savo nelegalaus darbo faktą ir bendradarbiavo su šiomis institucijomis iki nutarimo priėmimo. Pareiškėjas ne tik pranešė Užimtumo tarnybai apie vienos dienos darbą – jis tai padarė iš karto po faktinio darbo. Pažymi, kad pareiškėjas skambino į Užimtumo tarnybą telefonu dar iki įdarbinimo, siekdamas gauti papildomų paaiškinimų dėl galimo poveikio bedarbio statusui – tai yra aktyvus bendradarbiavimas ir sąžiningas elgesys. Užimtumo tarnybos specialistė telefonu ir el. paštu patvirtino, kad vienos dienos darbas neturės įtakos bedarbio statusui. Šis elgesys atitinka visus Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkte numatytas išimties požymius. Pareiškėjas nurodo, kad pranešė apie darbą Užimtumo tarnybai – t. y. vienai iš įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų; tai padarė iki nutarimo (sprendimo) priėmimo; bendradarbiavo su institucija, domėjosi situacija ir elgėsi skaidriai. Todėl net subsidiariai, remiantis pačia Užimtumo įstatymo norma, Užimtumo tarnyba neturėjo teisinio pagrindo panaikinti pareiškėjo bedarbio statuso.

Pareiškėjo teigimu, pažeistas teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principas. Paaiškina, kad 2025 m. liepos 21 d. pareiškėjas kreipėsi į Užimtumo tarnybą ir gavo aiškų patvirtinimą, kad vienos dienos darbas pagal terminuotą darbo sutartį neturės įtakos jo bedarbio statusui. Pareiškėjas, kaip darbuotojas, elgėsi teisėtai, sąžiningai ir nustatyti darbdavio pažeidimai bei jų pasekmės jam negali būti priskiriami ar už juos taikoma atsakomybė. Pareiškėjas, pasirašęs darbo sutartį ir pradėjęs dirbti, nežinojo, kad darbdavys padarė administracinį pažeidimą. Dėl pavėluoto pranešimo VSDFV teisinė atsakomybė jau buvo pritaikyta pačiai UAB „(duomenys neskelbtini)“ ir jos vadovui – jiems taikyta administracinė piniginė nuobauda. Atsakomybė darbdaviui jau realizuota. Tačiau Užimtumo tarnybos Sprendimu neigiamos pasekmės – bedarbio statuso netekimas, perkeliama pareiškėjui, nors jis pats jokio teisės pažeidimo nepadarė. Tokia situacija akivaizdžiai prieštarauja *non bis in idem* (lot. negalima dukart bausti už tą patį teisės pažeidimą) principui.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas prašė tenkinti skundą jame išdėstytų motyvų pagrindu. Nurodė, kad apie tai, kad jis nebuvo įdarbintas 2025 m. liepos 19 d. – nežinojo. Paaiškino, kad darbo sutartis tarp jo ir uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ buvo sudaryta ir pareiškėjas pradėjo dirbti tą pačią dieną, t. y. darbo sutarties – 2025 m. liepos 19 d. sudarymo dieną. Atsižvelgiant į tai, kad minėta diena buvo šeštadienis, VSDFV apie įdarbinimą buvo pranešta darbo diena, t. y. pirmadienį.

Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu su skunde išdėstytais reikalavimais nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė teigia, kad iš pareiškėjo skundo argumentų akivaizdu, jog pareiškėjas aiškina Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkto normą kitaip, nei Užimtumo tarnyba. Mano, kad toks aiškinimas yra subjektyvus ir neteisingas.

Atsakovė nurodo, kad šiame ginče dėl bedarbio statuso panaikinimo esminę reikšmę turi pats informacijos gavimo faktas iš Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų, kas, nagrinėjamu atveju, tapo teisėtu ir pagrįstu pagrindu taikyti numatytas teises pasekmes. Įstatymų leidėjas nelegalaus darbo ar nedeklaruotos savarankiškos veiklos faktą, apie kurį informuoja Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytos institucijos (šiuo atveju – VDI), sieja su neišvengiama teisine pasekme – bedarbio statuso praradimu. Tai reiškia, kad Užimtumo tarnyba, gavusi oficialią informaciją apie bedarbio nelegalaus darbo laikotarpį, privalo panaikinti bedarbio statusą. Priešingai, nei aiškina pareiškėjas, Užimtumo tarnyba neturi pareigos aiškintis, kuris darbo santykių dalyvis, darbdavys ar darbuotojas, yra kaltas, tuo labiau neturi teisės vykdyti nelegalaus darbo kontrolės, ar kvestionuoti, vertinti bei peržiūrėti kitų institucijų nustatytų faktinių aplinkybių – šie faktai yra konstatuoti, galiojantys, nenuginčyti, turintys prejudicinę reikšmę (laikomi nustatytu faktų) sprendžiant dėl bedarbio statuso panaikinimo pagal Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkto nuostatas. Pažymi, kad pasekmės – bedarbio statuso panaikinimas yra taikomos ne įmonės vadovui ar įgaliotam asmeniui, o bedarbiui dėl jo nelegalaus darbo. Daro išvadą, kad Užimtumo tarnyba, priimant skundžiamą Sprendimą, tinkamai nustatė ir įvertino faktines aplinkybes bei tinkamai pritaikė teisinius pagrindus. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas buvo supažindintas, kad Užimtumo tarnybai iš nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informaciją apie bedarbio nelegalaus darbo ar nedeklaruotos savarankiškos veiklos laikotarpį, bedarbio statusas panaikinamas ir šis statusas pakartotinai gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių, išskyrus atvejus, kai pats bedarbis praneša bent vienai iš institucijų apie savo nelegalaus darbo faktą ir bendradarbiauja su šiomis institucijomis ir kt.

Atsakydama į pareiškėjo argumentą dėl pranešimo Užimtumo tarnybai apie įsidarbinimą, nurodo, kad jis nėra ir negali būti laikomas pranešimu Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms apie savo nelegalaus darbo faktą minėtos išimties taikymo prasme. Užimtumo tarnyba nėra institucija, kuri vykdo nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę ar priima nutarimus dėl nelegalaus darbo fakto konstatavimo. Užimtumo tarnyba neturi teisės vykdyti nelegalaus darbo kontrolės įmonėse, įstaigose ar organizacijose, tą atlieka Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytos institucijos. Taip pat pažymi, kad pareiškėjo 2025 m. liepos 21 d. pranešimas nėra informacija apie nelegalų darbą, o tik informacinis pranešimas apie atsiradusius vienos dienos darbo santykius įmonėje UAB „(duomenys neskelbtini)“, t. y. informavimas apie pasikeitusias aplinkybes, kurios turi įtakos bedarbio statuso sustabdymui. Paaiškina, kad vadovaujantis 2025 m. liepos 21 d. pareiškėjo pateikta informacija apie vienos dienos darbo santykius UAB „(duomenys neskelbtini)“ bei 2025 m. liepos 22 d. Sodros duomenimis, pareiškėjui nuo 2025 m. liepos 19 d. buvo sustabdytas, o nuo 2025 m. liepos 20 d. – atkurtas bedarbio statusas, atsižvelgiant į tai, jog pasibaigė jo darbo santykiai. Tačiau nustatčius nelegalaus darbo faktą (Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktas), įstatymas imperatyviai įpareigoja bedarbio statusą panaikinti.

Atsakovė argumentuoja, kad pareiškėjo teiginys, esą Užimtumo tarnybos specialistė telefonu ir el. paštu suteikė konsultaciją, patvirtinančią, jog vienos dienos darbas neturės įtakos bedarbio statusui, yra deklaratyvus ir nepagrįstas jokiais objektyviais įrodymais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 7 punktu, pareiškėjas privalo skunde įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus. Administracinėje byloje nėra pateikta nei el. pašto susirašinėjimo išrašų, nei telefoninių pokalbių įrašų, kurie patvirtintų tokios informacijos suteikimą.

Taip pat atsakovė nesutinka su pareiškėjo teiginiais dėl *non bis in idem* (lot. negalima dukart bausti už tą patį teisės pažeidimą) principo pažeidimo. Bedarbio statuso panaikinimas nėra sankcija (bauda) už administracinį nusižengimą. Šiuo atveju bedarbio statuso panaikinimo pasekmės kyla

bedarbiui dėl jo nelegalaus darbo, todėl nėra jokio teisinio pagrindo tapatinti administracinės atsakomybės su bedarbio statuso praradimu. Vadovaudamasi Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktu teigia, kad bedarbio statusas naikinamas, gavus oficialią informaciją iš institucijų apie bedarbio nelegalaus darbo faktą, visiškai nepriklausomai nuo asmens subjektyvaus žinojimo ar jo asmeninės kaltės nebuvimo, todėl pareiškėjo skundo argumentai dėl jo nežinojimo ar kaltės nebuvimo šio ginčo kontekste yra teisiškai nereikšmingi. Be to, pareiškėjo subjektyvus savo elgesio vertinimas kaip „sąžiningo“ niekaip nepaneigia objektyviai nustatyto fakto (bedarbio nelegalaus darbo), kas pagal Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkto nuostatas yra pagrindas panaikinti bedarbio statusą.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjo teisėtą lūkestį į bedarbio statusą ir socialines garantijas negali kilti iš padaryto teisės pažeidimo. Palikus nepanaikintą bedarbio statusą asmeniui, kuris dirbo nelegaliai tokiais veiksmais tik būtų toleruojamas neskaidrus užimtumas ir nepagrįstas valstybės lėšų naudojimas. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 3 straipsnio 4 punkto nuostatomis, nurodo, kad viešojo administravimo subjektai privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų priimti administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Be to, yra draudžiama viešojo administravimo subjektui laisvai interpretuoti ir plečiamai aiškinti viešosios teisės, kuriai būdingas imperatyvusis reguliavimo metodas, normas.

Atsakovės manymu, Sprendimas ir Raštas pagrįsti objektyviais duomenimis ir teisiniais pagrindais, todėl yra pagrįsti ir teisėti.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdžio metu prašė atmesti skundą atsiliepime ir posėdžio metu nurodytų motyvų pagrindu.

Administracinio ginčo nagrinėjimo metu buvo apklausta liudytoja, uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ atstovė Dalia Leonavičiūtė, kuri patvirtino, kad darbo sutartis tarp pareiškėjo ir uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ buvo sudaryta 2025 m. liepos 19 d., tą pačią dieną, t. y. darbo sutarties sudarymo dieną, pareiškėjas pradėjo dirbti. VSDFV apie įdarbinimą buvo pranešta 2025 m. liepos 20 d., tačiau minėta diena buvo sekmadienis, todėl duomenis VSDFV gavo pirmadienį. Taip pat teigė, kad jai, kaip įmonės vadovei ir įmonei (UAB „(duomenys neskelbtini)“) buvo taikyta atsakomybė. Todėl nesant pareiškėjo kaltės, atsakomybės klausimas pareiškėjui negali būti taikomas.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2026 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. SS(KAD)-4703 „Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ dalies, Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos teritorinio skyriaus 2026 m. kovo 9 d. rašto Nr. SD-3-4505 „Dėl jūsų skundo, dėl Užimtumo tarnybos priimto sprendimo ir jūsų nelegalaus darbo fakto patikslinimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Užimtumo tarnyboje bedarbio statusu buvo registruotas nuo 2025 m. birželio 10 d. Užimtumo tarnyboje 2025 m. birželio 10 d. taip pat buvo užpildyta Darbo ieškančio asmens kortelė, iš kurios matyti, jog pareiškėjo registracijos tikslas – įsidarbinti. Darbo ieškančio asmens kortelėje nurodyta, jog pareiškėjas pageidauja, kad Užimtumo tarnybos paslaugos būtų teikiamos nuotoliniu būdu. Nuotolinės konsultacijos metu 2025 m. liepos 31 d., pareiškėjas supažindintas su Užimtumo tarnyboje nuotoliniu būdu teikiamų paslaugų tvarka, darbo ieškančio asmens atmintine, bedarbio teisėmis, pareigomis, atsakomybe ir pasekmėmis, nuotoliniu būdu sudarytas ir patvirtintas (per sistemą) Individualus užimtumo veiklos planas, numatyta įsidarbinti ir dirbti

logistikos vadybininku, suplanuota savarankiškos darbo paieškos priemonė (vykdomas nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d.), aptarta savarankiškos darbo paieškos ataskaitos pildymo tvarka, teikimo būdas per paskyrą, kadangi yra e-paslaugų vartotojas.

Pareiškėjas 2025 m. liepos 21 d. el. paštu informavo Užimtumo tarnybą apie įsidarbinimą pagal terminuotą darbo sutartį vienai dienai, t. y. 2025 m. liepos 19 d. bei pridėjo 2025 m. liepos 19 d. terminuotos savanoriškos darbo sutarties Nr. *(duomenys neskelbtini)*, sudarytos tarp pareiškėjo ir UAB „*(duomenys neskelbtini)*“, kopiją.

Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2025 m. liepos 22 d. sprendimo Nr. SS(19.3)-4088 „Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ 2 dalimi sustabdytas bedarbio statusas asmenims, nurodytiems 2 priede, kurio 186 eilutėje nurodoma, kad pareiškėjo bedarbio statuso sustabdymo data – 2025 m. liepos 19 d., faktinės aplinkybės ir teisinis sustabdymo pagrindas – atsiranda terminuoti darbo santykiai ar jų esmę atitinkantys santykiai ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui (Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Minėto sprendimo 3 dalimi, atkurtas bedarbio statusas asmenims, nurodytiems 3 priede, kurio 85 eilutėje nurodoma, kad pareiškėjo bedarbio statuso atkūrimo data – 2025 m. liepos 20 d., faktinės aplinkybės ir teisinis atkūrimo pagrindas – pasibaigus ne ilgesnės kaip 6 mėnesių trukmės darbo santykiams ar jų esmę atitinkantiems santykiams (Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 3 dalis).

Užimtumo tarnybos informacinės sistemos „Edbirža“, per kurią informacija pateikiama iš VDI, 2026 m. vasario 24 d. duomenimis, 2025 m. liepos 19 d. nustatytas pareiškėjo nelegalus darbas įmonėje UAB „*(duomenys neskelbtini)*“.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Užimtumo įstatymas nustato pagrindines užimtumo formas ir jų sistemą, darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių subjektų funkcijas, darbo rinkos paslaugų teikimo ir užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo organizavimą ir finansavimą, atsakomybę už nelegalų darbą, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, nedeklaruotą darbą ir nedeklaruotą savarankišką veiklą (Užimtumo įstatymo 1 straipsnio 1 dalis). Pagal Užimtumo įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 1 punktą, 16 straipsnio 1 dalį užimtumo rėmimo politiką įgyvendina Užimtumo tarnyba. Užimtumo įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyta, jog Užimtumo tarnyba teikia šiame įstatyme nustatytas darbo rinkos paslaugas ir įgyvendina šiame įstatyme nustatytas aktyvios darbo rinkos politikos priemones ir užimtumo didinimo programas. Pagal Užimtumo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktą, bedarbiai – vieni iš darbo ieškančių asmenų, registruotų Užimtumo tarnyboje, kuriems taikomos šiame įstatyme nustatytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės ir užimtumo didinimo programos.

Bedarbio statuso sustabdymo, atkūrimo ir panaikinimo pagrindai reglamentuoti Užimtumo įstatymo 24 straipsnyje. Minėto įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyta, kad bedarbio statusas sustabdomas laikotarpiu, kai atsiranda ne ilgesnės kaip 6 mėnesių trukmės terminuoti darbo santykiai ar darbo santykiams prilyginti teisiniai santykiai arba bedarbis pradeda individualią veiklą ir ją vykdo ne ilgiau kaip 6 mėnesius.

Dėl Sprendimo panaikinimo

Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2026 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. SS(KAD)-4703 „Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ (minėta, toliau – ir Sprendimas) 4 dalimi panaikintas bedarbio statusas asmenims, nurodytiems 4 priede, kurio 11 eilutėje nurodoma, kad pareiškėjo bedarbio statuso panaikinimo diena –

2026 m. vasario 25 d., faktinės aplinkybės ir teisinis sustabdymo pagrindas – Užimtumo tarnybai iš nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gavus informacijos apie nelegalų darbą (Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktą); Užimtumo tarnyba iš VDI gavo informacijos apie bedarbio nelegalų darbą.

Apie priimtą sprendimą pareiškėjas buvo informuotas 2026 m. kovo 2 d. raštu Nr. SD(KAD)-8191 „Dėl bedarbio statuso panaikinimo“.

Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkte numatyta, jog bedarbio statusas panaikinamas, kai Užimtumo tarnyba iš šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų gauna informacijos apie bedarbio nelegalaus darbo ar nedeklaruotos savarankiškos veiklos laikotarpį, išskyrus atvejus, kai pats bedarbis praneša bent vienai iš šio įstatymo 55 straipsnio nurodytų institucijų apie savo nelegalaus darbo faktą ir bendradarbiauja su šiomis institucijomis <...>. Užimtumo įstatymo 55 punkte nurodytos institucijos, vykdančios nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę: VDI, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir policija.

Pagal Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 5 dalį asmenų, kurių bedarbio statusas panaikintas dėl šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių, registracija Užimtumo tarnyboje gali būti tęsiama asmens prašymu, jeigu asmens prašymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, ir jiems gali būti priskiriamas šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytas statusas, o bedarbio statusas pakartotinai jiems gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos.

Remiantis aptartu teisiniu reguliavimu sprendžina, jog bedarbio statusas yra panaikinamas, kai Užimtumo tarnyba iš šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų gauna informaciją apie bedarbio nelegalaus darbo ar nedeklaruotos savarankiškos veiklos laikotarpį, išskyrus atvejus, kai pats bedarbis praneša bent vienai iš šio įstatymo 55 straipsnio nurodytų institucijų apie savo nelegalaus darbo faktą ir bendradarbiauja su šiomis institucijomis. Įstatymų leidėjas numatė išimtis, kurioms esant bedarbio statusas negali būti panaikintas, todėl akivaizdu, jog kiekvienu konkrečiu atveju užimtumo rėmimo politiką vykdanči viešojo administravimo institucija privalo tiksliai nustatyti priežastis ir įvertinti, ar šios priežastys laikytinos išimtimis, kaip tai numato teisės aktai.

Pagal Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nelegaliu darbu laikomos fizinio asmens (darbuotojo) pavaldžiai kitam asmeniui (darbdaviui) ir jo naudai atlygintinai atliekamos darbo funkcijos, kai darbdavys nesudaro darbo sutarties raštu ir (arba) nepraneša VSDFV teritorinei įstaigai mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios apie darbuotojo priėmimą į darbą ar mažiausiai prieš vieną darbo valandą iki darbo pradžios apie juridinio asmens vienasmenio valdymo organo priėmimą į darbą.

Komisijos posėdžio metu, tiek pareiškėjas, tiek UAB „(duomenys neskelbtini)“ atstovė patvirtino, kad darbo sutartis tarp pareiškėjo ir uždarnosios akcinės bendrovės „(duomenys neskelbtini)“ buvo sudaryta 2025 m. liepos 19 d., tą pačią dieną, t. y. darbo sutarties sudarymo dieną, pareiškėjas pradėjo dirbti. UAB „(duomenys neskelbtini)“ atstovė nurodė, kad duomenys VSDFV buvo pateikti 2025 m. liepos 20 d., t. y. pažeidus teisės aktuose nustatytą terminą, mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios pranešti VSDFV teritorinei įstaigai apie darbuotojo priėmimą į darbą. Tiek Komisijai pateiktame skunde, tiek Komisijos posėdžio metu pareiškėjas nurodė, kad pasirašęs darbo sutartį ir pradėjęs dirbti, nežinojo, kad darbdavys padarė administracinį pažeidimą. Dėl pavėluoto pranešimo VSDFV teisinė atsakomybė jau buvo pritaikyta pačiai UAB „(duomenys neskelbtini)“ ir jos vadovui – jiems taikyta administracinė piniginė nuobauda. Tačiau Užimtumo tarnybos Sprendimu neigiamą pasekmę – bedarbio statuso netekimas, perkeliama pareiškėjui, nors jis pats jokio teisės pažeidimo nepadarė.

Minėta, kad atsakovė atsiliepime nurodė, kad Užimtumo tarnyba neturi pareigos aiškintis, kuris darbo santykių dalyvis darbdavys ar darbuotojas yra kaltas, neturi teisės vykdyti nelegalaus darbo kontrolės, kvestionuoti, vertinti ar peržiūrėti kitų institucijų nustatytų faktinių aplinkybių – šie faktai yra

konstatuoti, galiojantys, nenuginčyti, turintys prejudicinę reikšmę (laikomi nustatyto fakto) sprendžiant dėl bedarbio statuso panaikinimo pagal Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punkto nuostatas.

Komisija sutinka su atsakovės atsiliepime išdėstyta pozicija, kad bedarbio statusas, vadovaujantis Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktu, naikinamas gavus oficialią informaciją iš institucijų apie bedarbio nelegalaus darbo faktą, visiškai nepriklausomai nuo asmens subjektyvaus žinojimo ar jo asmeninės kaltės nebuvimo. Minėtas įstatymas nenumato teisės normos, kad bedarbio statusas gali būti nepanaikintas nesant darbuotojo kaltės.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad pranešė apie įdarbinimą Užimtumo tarnybai – t. y. vienai iš įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų; tai padarė iki nutarimo (sprendimo) priėmimo; bendradarbiavo su institucija, domėjosi situacija ir elgėsi skaidriai. Todėl Užimtumo tarnyba neturėjo teisinio pagrindo panaikinti pareiškėjo bedarbio statuso. Komisija pritaria atsakovės atsiliepime išdėstytai pozicijai, kad pareiškėjo pranešimas Užimtumo tarnybai apie įdarbinimo faktą, t. y. vienos dienos darbo santykių atsiradimą, negali būti laikomas pranešimu Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms apie savo nelegalaus darbo faktą minėtos išimties taikymo prasme. Užimtumo tarnyba nėra institucija, kuri vykdo nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę ar priima nutarimus dėl nelegalaus darbo fakto konstatavimo, ji neturi teisės vykdyti nelegalaus darbo kontrolės įmonėse, įstaigose ar organizacijose, šiuos veiksmus atlieka Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytos institucijos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, kad VDI 2026 m. vasario 24 d. pateikti duomenys patvirtina, kad 2025 m. liepos 19 d. nustatytas pareiškėjo nelegalus darbas įmonėje UAB „(duomenys neskelbtini)“, o tokių duomenų pakanka, kad pareiškėjui būtų panaikintas bedarbio statusas. Todėl darytina išvada, jog, vadovaujantis Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktu, pareiškėjui bedarbio statusas buvo panaikintas pagrįstai.

Dėl Rašto panaikinimo

Pareiškėjas 2026 m. kovo 4 d. Užimtumo tarnybai el. paštu pateikė skundą dėl Sprendimo (toliau – ir Skundas). Nurodė, kad 2026 m. kovo 3 d. gavo informaciją apie priimtą Sprendimą. Teigė, kad su Sprendimu nesutinka bei pateikė paaiškinimus, kad 2025 m. liepos 19 d. dirbo renginyje „Aludarių dienos 2025“. Minėtam renginiui pareiškėją samdė UAB „(duomenys neskelbtini)“. Darbo sutartis buvo sudaryta tik darbui renginio metu – 2025 m. liepos 19 d. Renginio metu vyko VDI patikrinimas, kurio metu buvo užfiksuota, kad renginio dieną pareiškėjas dirbo samdomu darbuotoju. VDI buvo pateiktas rašytinis paaiškinimas. Teigė, kad Užimtumo tarnyba buvo informuota apie 2025 m. liepos 19 d. dirbamą darbą, pateikiant darbo sutarties kopiją. Po 2025 m. liepos 19 d. darbo santykiai su UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo nutraukti, pareiškėjas pateikė socialinio draudimo pabaigos informaciją bei duomenis apie gautą darbo užmokestį. Atsižvelgdamas į tai, kad darbo santykiai buvo teisėti, deklaruoti ir tinkamai įforminti, laikė, kad Sprendimas panaikinti jam bedarbio statusą dėl tariamo nelegalaus darbo yra nepagrįstas. Pareiškėjas prašė: 1) peržiūrėti Sprendimą; 2) įvertinti pateiktus dokumentus ir informaciją; 3) panaikinti sprendimą dėl nelegalių darbo santykių; 4) pranešti Užimtumo tarnybai teisingą informaciją, kad Užimtumo tarnyba panaikintų sprendimą dėl bedarbio statuso panaikinimo; 5) pranešti Užimtumo tarnybai teisingą informaciją, kad Užimtumo tarnyba atkurtų pareiškėjo bedarbio statusą nuo jo panaikinimo dienos.

Atsakovės veiklai taikytinos ir VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAI 1 straipsnis). Prašymų ir skundų nagrinėjimui taikomi VAI ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėse nustatyti reikalavimai bei tvarka, t. y. atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAI 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą bei skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai

reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Išnagrinėjęs pareiškėjo Skundą, Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-asis skyrius 2026 m. kovo 17 d. raštu Nr. SD(KAD)-10372 „Dėl atsakymo“ priėmė sprendimą Skundo netenkinti. Priminė, kad nuo 2025 m. birželio 10 d. pareiškėjas buvo registruotas bedarbio statusu Klaipėdos 2-ajame skyriuje. Iš VDI 2026 m. vasario 24 d. buvo gauta informacija, kad 2025 m. liepos 30 d. buvo surašytas aktas Nr. 1125-0506 dėl 2025 m. liepos 19 d. nelegalaus darbo UAB „(duomenys neskelbtini)“. Informavo, kad šiuo pagrindu bedarbio statusas nuo 2026 m. vasario 25 d. buvo panaikintas be teisės registruotis 6 mėnesius bedarbiu, gavus iš VDI informaciją apie bedarbio nelegalų darbą įmonėje UAB „(duomenys neskelbtini)“ (Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 9 punktas). Nurodė, kad Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 6 dalyje nurodytos svarbios priežastys, dėl kurių bedarbio statusas nepanaikinamas atsiradus 24 straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytoms aplinkybėms, apie kurias turi būti pranešta per 3 darbo dienas nuo jų atsiradimo, pateikus jas patvirtinančius dokumentus. Kadangi pažeidimas dėl nelegalaus darbo įmonėje UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo užfiksuotas ir pagrįstai surašytas aktas, teigė, kad tenkinti pareiškėjo Skundo nėra teisinio pagrindo. Vadovaudamasi Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 6 dalimi, nurodė, kad asmenys, kurie neteko bedarbio statuso dėl Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytų aplinkybių, pakartotinai teritorinėje Užimtumo tarnyboje gali registruotis ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo registracijos nutraukimo, todėl pareiškėjas galės registruotis Užimtumo tarnyboje nuo 2026 m. rugpjūčio 24 d., tačiau informavimo ir konsultavimo paslaugos pareiškėjui ir toliau galės būti teikiamos Užimtumo tarnybos atviro informavimo vietose, apie registruotas laisvas darbo vietas informaciją galima rasti Užimtumo tarnybos interneto svetainėje adresu www.uzt.lt. Vadovaudamasi Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 6 dalimi, informavo, kad asmens prašymu pareiškėjas gali registruotis Užimtumo tarnyboje kaip praradęs bedarbio statusą ir toliau ieškoti darbo. Apgailestavo, kad dėl susiklosčiusių aplinkybių pareiškėjas neteko bedarbio statuso Užimtumo tarnyboje, tačiau savo veikloje, atliekant veiksmus su bedarbio statusu, privalo taikyti Užimtumo įstatyme ir Užimtumo tarnybos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. A1-306, nustatytus reikalavimus.

Vadovaujantis nustatytais faktinėmis bei teisinėmis aplinkybėmis, sprendžiama, jog pareiškėjo Skundas išnagrinėtas tinkamai, Rašte išdėstytos teisinės ir faktinės aplinkybės yra pakankamos, Raštas yra išsamus ir motyvuotas, nesukliudęs pareiškėjui, atsižvelgiant į jam žinomas aplinkybes, žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis buvo priimtas būtent tokio turinio sprendimas, ginčo teisinius santykius reglamentuojančios teisės normos taikytos tinkamai.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 4 punktas).

Atsižvelgus į aptartas aplinkybes, Komisija sprendžia, jog Užimtumo tarnybos Sprendimas, kuriuo pareiškėjui panaikintas bedarbio statusas, bei Raštas, priimtas išnagrinėjus pareiškėjo Skundą, atitinka administracinių sprendimų turiniui keliamus VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, yra teisėti ir pagrįsti, todėl jų naikinti nėra teisinio pagrindo.

Pažymėtina, kad šalys procesiniuose dokumentuose išdėstė ir daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie niekaip nekeičia padarytos išvados dėl Sprendimo ir Rašto teisėtumo, todėl Komisija jų detalčiau šiame sprendime nenagrinėja. Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką, teismo (šiuo atveju – Komisijos) pareiga motyvuoti priimtą sprendimą nėra

suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną pareiškėjo argumentą (pvz., LVAT 2019 m. spalio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-814-492/2019 ir kt.).

Išvestiniu skundo reikalavimu pareiškėjas prašo įpareigoti atsakovę atnaujinti pareiškėjo bedarbio statusą nuo 2026 m. vasario 25 d. ir taikyti restituciją – perskaičiuoti bei išmokėti visas su bedarbio statusu susijusias išmokas, kurios nebuvo išmokėtos nuo statuso panaikinimo dienos, laikant, kad bedarbio statusas nebuvo pertrauktas. Pažymėtina, jog Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar už viešojo administravimo subjektą priimti sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais netinkamai (pvz., LVAT 2022 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-103-756/2022; 2020 m. vasario 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-169-624/2020 ir kt.). Komisija tik vertina viešojo administravimo subjekto atliktų arba neatliktų veiksmų teisėtumą ir gali pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Tačiau netenkinus skundo reikalavimo panaikinti skundžiamą Sprendimą ir Raštą, nėra pagrindo įpareigoti atsakovę iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais laikantis teisės aktų reikalavimų.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Užimtumo tarnybos Klaipėdos klientų aptarnavimo departamento Klaipėdos 2-ojo skyriaus vedėjo 2026 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. SS(KAD)-4703 „Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ dalies bei Užimtumo tarnybos Klaipėdos teritorinio skyriaus 2026 m. kovo 9 d. rašto Nr. SD-3-4505 „Dėl jūsų skundo, dėl Užimtumo tarnybos priimto sprendimo ir jūsų nelegalaus darbo fakto patikslinimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Inga Drąsutavičienė